

חיות בסרט: 'האשה החדשה' בקולנוע הפופולארי העכשווי

ד"ר רוני הלפרן

סמסטר ב' תשע"ז, יום חמישי, 16:00-18:00

ד"ר רוני הלפרן

טל. 0523436433

halperoni@013.net.il

תיאור הקורס:

מהן האפשרויות שכותבת הוליווד לנשים על המסך (ובעולם)? בסרט 'מועדון האקסיות' (1996) מסבירה גולדי הון למנתח הפלסטי שלה: "ישנם רק שלושה גילאים אפשריים לאשה בהוליווד: הבייב, התובעת המחוזית, ו(לנהוג את) מיס דייזי". הסרט הזה הוא אחד משורה ארוכה של סרטים שנוצרו בשני העשורים האחרונים והמתכתבים בצורה גלויה או סמויה עם הרעיונות של הגל השני של הפמיניזם. השיעור יבקש לחקור את האופן שבו מתמודדת הוליווד עם סוגיית 'האשה החדשה' והאפשרויות שנפתחו עבורה בעולם בעקבות ההישגים הפמיניסטיים. אנו נתרכז סביב השאלה כיצד מופיעות כמו גם כיצד מסוכלות/ מוכחדות אפשרויות כוח הפעולה וההשפעה שכותבת הוליווד לנשים על המסך (ובעולם)?

תכנית הקורס

פתיחה: 'מה נשים רוצות'? קריאה מיגדרית בקולנוע פופולארי עכשווי

אושן 11, ארה"ב, 2001, סטיבן סודרברג.

שמיכת טלאים, ארה"ב, 1995, ג'וסלין מורהאוס.

לקריאה:

- * דה בובאר, סימון, 2001. "הקדמה" בתוך **המין השני**, כרך ראשון, בבל. עמ' 9-27.
- * מאלווי, לורה, 2006. "עונג חזותי וקולנוע נרטיבי" בתוך **ללמוד פמיניזם: מקראה**, הוצאת מגדרים. עמ' 118-133.

חלק א: נכנסות לזירה הגברית: זה רק ספורט?

יש לה ביצים, ארה"ב, 2006, אנדי פיקמן.

ליגה משלהן, ארה"ב, 1992, פני מארשל.

שחקי אותה כמו בקהאם, בריטניה/גרמניה, 2002, צ'דה גורינדר.

אגרוף של אשה, ארה"ב, 2000, קארין קוזאמה.

מיליון דולר בייבי, ארה"ב, 2004, קלינט איסטווד.

לקריאה:

- * MacKinnon, Catharine 1987. "Women, Self Possession and Sport", in **Unmodified Feminism**, Harvard University Press. Pp 117-123.
- * Merryman, Molly, 1994. "Gazing at Artemis: the active female archetype in popular film" in **Women Media and Sport**, Sage Publications: London. Pp 300-312.
- * Young Iris Marion, 1980. "Throwing Like a Girl: A Phenomenology of Feminine Body Comportment Motility and Spatiality", *Human Studies* 3, pp. 137-156.
- * בטלר, ג'ודית. 2001, "צרות של מיגדר" (קטע) בתרגומה של דפנה רז בתוך **מכאן**, כתב עת לחקר הספרות העברית, כרך ב', יולי 2001. המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן גוריון. עמ' 202-219.
- * בטלר, ג'ודית. 2003, "חיקוי ומרי מגדרי" בתוך קדר, יאיר וזיו, עמליה (עורכים) **מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית**, מגדרים, הקיבוץ המאוחד. עמ' 329-346.
- * Bartky, Sandra. 1997, "Foucault, Femininity and the Modernization of Patriarchal Power" in **Feminist Social Thought: A Reader**, Meyers, Diana (ed), Routledge: New York and London. Pp 93-111.
- * Creed, Barbra, 1995. "Lesbian Bodies: Tribades, Tomboys and Tarts", in E. Grosz and E. Probyn (eds.), **Sexy Bodies**, New York: Routledge. Pp 86-103.

חלק ב: העוצמה (והאימה): אשה קוראת/כותבת גברים

שוקולד, אנגליה ארה"ב, 2000, לאסה האלסטרומ.
מיזרי, ארה"ב, 1990, רוב ריינר.
אינסטינקט בסיסי, ארה"ב, 1992, פול ורהובן.
לגמור עם האהבה, בריטניה, 2003, פייטון ריד.
החופשה, ארה"ב, 2006, ננסי מאירס.
יומנה של בריגיט ג'ונס, ארה"ב, 2001, שרון מגוויר.
באהבה אין חוקים, ארה"ב, 2003, ננסי מיירס.

לקריאה:

- * אורלי לובין, 2007, "איך בכל זאת נשים מצליחות לכתוב: על כתיבת נשים וגם על קריאה" בתוך **דרכים לחשיבה פמיניסטית**, הוצאת האו"פ.
- * פרויד, זיגמונד, 2002. "פטישיזם" בתוך **מיניות ואהבה**, עם עובד. עמ' 195-199.
- * Freud, Sigmund. 1923, "Medusa's Head" in **Standard Edition, vol. 19**, pp 145. London: Hogarth Press.
- * Hollinger, Karen, 1992, "Listening to the Female Voice in the Woman's Film", *Film Criticism*. 16.3 pp. 34-52.

חלק ג: (יחסי) הכוח שבאהבה

- ההצעה, ארה"ב, 2009, אן פלטר.
- יש לך הודעה, ארה"ב, 1998, נורה אפרון.
- אשה יפה, ארה"ב, 1990, גארי מרשל.
- יפה במנהטן, ארה"ב, 2002, ווין וונג.
- סקס והעיר הגדולה, ארה"ב, 2008, פטריק קינג.

לקריאה:

- * אילוז, אווה, 2002. "אהבה צורכת כל" בתוך **האוטופיה הרומנטית**, אוניברסיטת חיפה וזמורה-ביתן. עמ' 114-148.
- * מקינון, קתרין, 2007. "תשוקה וכוח" בתוך **דרכים לחשיבה פמיניסטית**, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 226-242.
- * בן-דוד בני, 2013. **הקומדיה הרומנטית האמריקנית: היסטוריה, אידיאולוגיה ומגדר**, האוניברסיטה הפתוחה.

Krutnik, Frank, 1998. "Love lies: romantic fabrication in contemporary romantic comedy" in Evans. P and Deleyto C. (eds.) **Terms of Endearment**, Edinbush University Press. Pp 15-36.

Steve Neale, 1992, "The Big Romance or Something Wild: Romantic Comedy Today", *Screen* 33 (3), pp. 286-287.

חלק ד: התעצמות: בין שתי נשים

1. אימהות ובנות

- הגשרים של מחוז מדיסון, ארה"ב, 1995, קלינט איסטווד.
- שישי הפוך, 2003, ארה"ב, מארק ווטרס.
- שושלת אנטוניה, הולנד בלגיה אנגליה, 1995, מרלין גוריס.

2. החברות הנשית

תלמה ולואיז, ארה"ב, 1991, רידלי סקוט.
גברים בצד, ארה"ב, 1995, הרברט רוס.
עגבניות ירוקות מטוגנות, ארה"ב, 1991, ג'ון אבנט.
מועדון האקסיות, ארה"ב, 1996, יו ווילסון.
קשורות, ארה"ב, 1996, האחים ואשובסקי.

לקריאה:

Kaplan, E. Ann, 2000, "The case of the missing mother: maternal issues in Vidor's Stella Dallas" in Kaplan, E. Ann ed. , **Feminism and Film**, Oxford. Pp.466-478.

Williams, Linda, 2000, "Something else beside a mother" in Kaplan, E. Ann ed. , **Feminism and Film**, Oxford. Pp 479-504

- * פרויד, זיגמונד, 1988. "הנשיות" בתוך **תרבות בלא נחת**, דביר. עמ' 267-286.
- * רייץ', אדריאן, 1989. "אמהות ובנות" בתוך **ילוד אשה**, עם-עובד תל-אביב. עמ' 254-292.
- * איריגארי, לוס, 2004. "תרבות השוני", "שכחת אילנות היוחסין הפמיניסטיים" ו"על הסדר האימהי" בתוך **אני, את, אנחנו**, רסלינג.
- רייץ', אדריאן, 2003. "הטרנסקסואליות כפוייה והקיום הלסבי" בתוך קדר, יאיר וזיו, עמליה (עורכים), **מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית**, מגדרים, הקיבוץ המאוחד. עמ' 73-102.
- הלפרן רוני, 2013, "אין לי מקום: מסע מהסרטים אחר בית משלהן", בתוך: רוני הלפרן (עורכת), **'היכן אני נמצאת': פרספקטיבות מגדריות על מרחב**, הוצאת קרן פרידריך אברט ומכללת בית ברל, עמ' 421-455.

קריאת רשות:

- * איריגארי, לוס. 2003, "מין זה שאינו אחד" בתוך **מין זה שאינו אחד**, רסלינג, תל אביב. עמ' 15-26.
- * בטלר, ג'ודית. 2001, **קוויר באופן ביקורתי**. רסלינג.
- * וולף, נעמי. 2004, **מיתוס היופי: על השימוש בייצוגים של יופי נגד נשים**. מגדרים, הקיבוץ המאוחד.
- * ויטיג, מוניק. 2003, "אדם אינו נולד אשה" בתוך קדר, יאיר וזיו, עמליה (עורכים) **מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית**. מגדרים, הקיבוץ המאוחד. עמ' 103-110.

* מאירי, סנדרה. 2011, **מין שאינו מינו – חציית מגדר בקולנוע העלילתי**. מגדרים, הקיבוץ המאוחד.

* Creed, Barbara. 1993, **The Monstrous-Feminine: Film, Feminism, Psychoanalysis**. New York: Routledge.

* Sedgwick, Eve Kosofsky, 1985, **Between Men – English Literature and Male Homosocial Desire**, Columbia University Press, New York.

דרישות הקורס:

נוכחות, קריאה וצפייה עצמאית משיעור לשיעור, עבודה מסכמת.